

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 36

от извънредно заседание, състояло се на 28.03.2002 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, Георги Лозанов, Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Райчо Райков, Стефан Димитров, Тома Иванов.

ОТСЪСТВАЛИ: Лилия Райчева, Юлиана Тончева.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Окончателно приемане на проекта за договор на новоизбраните членове на УС на БНТ.

Начало на заседанието 14,00 часа, водено от Маргарита Пешева, председател на СЕМ, протоколист - Михаела Йоргова.

ПО ТОЧКА "ПЪРВА":

Маргарита Пешева откри извънредното заседание и поздрави новоутвърдения УС на БНТ, като изрази надеждата, че съвместната му работа със СЕМ ще бъде делова и конструктивна. Г-жа Пешева е един от вносителите на предложението за това извънредно заседание, заедно с Георги Лозанов и Райчо Райков, като мотивът за свикването му е по-голяма оперативност и по-бързото подписване на договорите на членовете на УС на БНТ. Тя не би искала да се смята, че СЕМ забавя избирането на УС – един час след получаване на доклада на "Комисията Андреев" е насрочено първото заседание на Съвета. Председателят на СЕМ не може да си позволи сам да подпише тези договори, тъй като Съветът е специализиран колективен орган. Затова се свиква извънредното заседание, още повече, че договорът е изпратен предварително за съгласуване и сега вече може да се обсъди окончателно и да се подпише. Такъв е бил подходът на СЕМ и при подписването на договора на Генералния директор на БНТ.

Преди обсъждането на договора Маргарита Пешева предложи членовете на СЕМ да направят своите забележки по дневния ред и, ако имат предложения за други точки, да ги внесат.

Райчо Райков смята, че други въпроси на това заседание не трябва да се обсъждат и Съветът следва да премине към предмета на днешното заседание. Той информира присъстващите, че предния ден съвместно с юристи от БНТ са обсъдили и уточнили договора, така че вероятно няма да има забележки по него. Това е нетипичен договор за възлагане на управление, в който за първи път е заложена една концепция в нейните четири части, детайлно разработен – с правата и задълженията и на двете страни – СЕМ и Управителния съвет.

Тома Иванов има предложение на това заседание Съветът да разгледа, като точка от дневния ред, излъчването на "Радио НЕТ" в повече от определените в лицензията градове. Повод за обсъждането на този въпрос е сезирането на СЕМ от Виза Недялкова в шоуто на Слави Трифонов, излъчено на 27.03.2002 г.

Други предложения по дневния ред не бяха направени и СЕМ гласува със седем гласа “за” този дневен ред с основната точка – обсъждане и приемане на договор на членовете на УС на БНТ и включване на точка “Втора”, предложена от Тома Иванов.

Георги Лозанов се изказа първи и, както обясни – в обратен ред. Той е съгласен да се възложи мониторинг във връзка с излъчването на “Радио НЕТ” По отношение на договора за управление на членовете на УС на БНТ, извън стиловата редакция, която в момента извършва Мария Стефанова, той го приема и смята, че е логично този договор да бъде така сходен с договора за възлагане на управление на генералния директор, защото УС е едно тяло, което трябва да управлява БНТ. Известно е, че договорът е слаб инструмент, с който СЕМ няма правно основание за въздействие при неизпълнение на определени точки от страна на УС на БНТ и е повече в кръга на колегиалното взаимодействие. Георги Лозанов отново подчерта своите резерви към възпроиведения състав на УС, с малките изключения – предложението за Иван Такев . В тези резерви не се съдържа персонална оценка за хората, а за това, че той гледа на УС, като на своеобразен надзорен орган върху дейността на генералния директор. Георги Лозанов има усещането, че по времето на управление на временното ръководство в БНТ са се случили ред неща с програмна видимост, които са били далеч от обществена медиа и са противоречали на ЗРТ – уволнението на Явор Дачков, извънредното издание на “Екип 4”, “Актуално”, реакцията на журналистите вътре в самата медиа. Неговото мнение е, че този УС е трябвало да бъде много по-активен коректив върху дейността на генералния директор, затова молбата му към утвърдения УС е да въведе коренна промяна в стила на работа и генералният директор да “среща отпор”, за да има смисъл този договор и БНТ да се управлява от колегиален орган. Георги Лозанов ще гласува за договора, макар че в него не се съдържа ясна функция за надзор върху дейността на генералния директор.

Тома Иванов е на мнение, че едни и същи хора, поставени в различни ситуации, биха могли да управляват по различен начин. Той също е имал известни забележки към някои от действията на временното ръководство на БНТ, но се надява, че независимо, че голяма част от хората в УС са същите, сета, избрани с тригодишен мандат, в много по-голяма степен ще бъдат полезни на БНТ в тръгването ѝ по пътя на обществена медиа. Не могат да бъдат сравнявани ситуацията при едно временно ръководство и при постоянно, легитимно избрано, тъй като и очакванията и психологическият климат в БНТ и натискът върху един временен орган се различават от ситуацията, в която работи един постоянно избран УС. От тази гледна точка г-н Иванов няма сериозни опасения и се надява, че, ако е имало някакви несоответствия между вижданията на СЕМ и начина, по който е управлявал вр. УС, сега те ще бъдат коригирани. По отношение на виждането дали УС трябва да бъде надзорен орган над генералния директор, в ЗРТ не са предвидени подобни възможности – това по-скоро е едно пожелание, едно очакване от страна на Съвета. Законът предвижда и постановява генералният директор да предложи УС. В края на своето изказване Тома Иванов потвори пожеланието си към УС, сега, когато няма никакви пречки пред него, да реализира в пълна степен концепцията на генералния директор, която, както предполага г-н

Иванов, този УС подкрепя – с тази концепция е спечелил конкурса за избор на генерален директор Кирил Гоцев, и час по-скоро да пристъпи към важните промени и в програмната и в икономическата и във всички други области на управлението на БНТ, които се очакват не толкова от работещите там и от надзорния орган СЕМ, а най-вече от зрителите – телевизията да отиде на мястото си, на което заслужава да бъде един истински лидер на телевизионния пазар в България.

Маргарита Пешева приема проекта за договор, изработен от отдел “Правен” на СЕМ и смята, че той е добър и е хармонизиран с договора за управление на генералния директор. Г-жа Пешева още един път честити на новоизбрания УС на БНТ; тя е гласувала за всички членове и се надява, че те ще оправдаят нейното доверие. Това, което се очаква от един УС е той да начертае генералната стратегия на медиата по пътя на превръщането ѝ в обществена телевизия. Именно УС определя основните насоки за развитие, обема и структурата на програмата, а телевизия означава програма – тя не е само техника, или сграда, или само човешки ресурс, а е програма, която се прави от един качествен отбор телевизионни работещи и журналисти. Това, което г-жа Пешева би искала да види, е този УС да бъде по-смел и да успее да разбие статуквото. Един от големите проблеми на БНТ е тъкмо нейната зрялост, тъкмо натрупаният опит в половинвековното ѝ развитие, което е създавало някои устойчиви модели на статукво, т.е. за да стане тя обществена медия, трябва да се разбие статуквото и г-жа Пешева лично подкрепя идеята да се премине към GRP-система, т.е. в областта на рекламата БНТ да направи една значителна крачка в опита си да преодолява статуквото. При този опит би следвало новият УС да продуцира много идеи, свързани с развитие на много програмни територии. Програмната територия на културната публицистика засега е много слаба и не е по мярката на една обществена медия и въобще “костюмът, с който е облечена БНТ малко е отеснял” и не отговаря на новите условия на силна конкуренция в българския телевизионен пазар и на някои нови изисквания към една модерна обществена медия. Маргарита Пешева би искала да се появят едни по-безспорни програмни територии, които аргументират и доказват именно обществения характер на медиата. В БНТ се е загубила персонифицираната журналистика – личностите в тази телевизия са малко и многобройните ръководства са допуснали да се разпилее много ценен творчески потенциал и много качествени журналисти са напуснали медиата, а всеизвестно е, че един телевизионен журналист се създава за десетилетия. Има и много други съществени въпроси за обсъждане – например относно програмната територия на българския документален филм, която се е изгубила през годините, да се ползва огромния ресурс и потенциал на СТФ “Екран”, защото смисълът на една обществена медия в условия на политически преход и на огромна криза е да “хвърля мостове” към различните обществени слоеве и да превъзмогва скандала и постоянното неприемане и разделение в обществото. Обществената медия е мост, а не просто брод, към различните светове, към различни ценности, към различни слоеве в обществото и превъзможване на скандала, утвърждаване на българското, нещо, което, по мнение на г-жа Пешева, недостатъчно се прави в програмата на БНТ. Маргарита Пешева е настоявала в УС да влязат хора, които представят различните ресори - да има финансист, който разбира от маркетинг и реклама. Тя счита, че

генералната стратегия на една обществена медия, която се чертае от нейния УС, трябва да има такъв ресорен специалист и затова е подкрепила веднага предложението на Кирил Гоцев. Следва да има специалист по телекомуникациите, да има изявен журналист, специалист по художествените програми. Мнението на Маргарита Пешева относно утвърдения УС на БНТ, като структура и като представяне на ресорите е, че той е добре структуриран и се надява, че този УС ще бъде по-смел, вече не като временен, а като постоянно избран и ще гарантира националната идентичност на най-голямата електронна медия в България. Тя не се съмнява, че съвместната работа ще бъде ползотворна, конструктивна и СЕМ няма да спъва работата. Г-жа Пешева се надява, че ръководството на БНТ оценява всички усилия от страна на Съвета за една добра работа и за добро конструктивно сътрудничество.

След изказването на Маргарита Пешева думата бе дадена на членовете на ръководството на БНТ.

Иван Такев се изказа по текста на договора. /Договорът е приложен към Протокол № 36/. Неговото мнение е, че е записан много голям срок за създаването на художествени съвети, програмен, експертен и т.н. / т.8.14 от Договора/. Другото, върху което той обърна внимание, но не е сигурен дали следва да бъде заложено в договора, е че протоколите от заседанията на УС на БНТ трябва да бъдат публични.

Бойка Бойнузова е на мнение, че надзорът върху дейността на генералния директор не е най-правилното нещо, което трябва да се създаде в БНТ. Нейното лично убеждение за онова, което следва да се направи е екипност, т.е. вътрешната й убеденост, че само заедно могат да се разрешат проблемите в медиата. Преодоляването на недоразуменията става с изработени правила - трябва да се стъпи на принципна основа, за да не се допускат отклонения в една или в друга посока. Тя е извървяла своя трудов път в БНТ и за нея не е все едно какво ще се случи в Националната медия. Онова, от което най-малко се нуждае БНТ, е неразбирателството между членовете на УС и тя е убедена, че ще бъде постигнато съгласие по принципните и важните неща и това ще даде пример за екипност и за общ път, който трябва да се следва.

Борислав Геронтиев отбеляза, че за трите месеца, през които е участвал във вр. УС на БНТ той е подкрепял Кирил Гоцев, като е съзнавал създамата се сложна обстановка, но невинно се е постигало лесно съгласие при вземането на решения – например при промяната на програмната схема, когато се е стигнало до решение едва след намесата на шефа по маркетинга, който е аргументирал налагането й с оглед привличането на рекламодатели.

Иван Такев допълни своето изказване, като отбеляза, че, като единственото ново лице в този УС, поканен от Кирил Гоцев заради заложените идеи в концепцията си, е получил уверението на Генералния директор, че в БНТ ще се работи по идеите, които ще превърнат медиата в национален обществен оператор, т.е. той има предвид именно отбелязаната от Маргарита Пешева персонифицирана диалогична журналистика, професионалното сдружаване на хората, силното присъствие на културната, социалната и др. публицистика, и г-н Такев няма да отстъпи нито на йота от онова, което е записал в концепцията си, и заради което е поканен от Кирил Гоцев за член на УС на БНТ.

Проф. Емил Владков се присъединява към казаното от Бойка Бойнузова за екипността, която е толкова екипност, колкото и профилираност на УС на БНТ при решаването на многото и разнообразни проблеми в медиата. Той си дава сметка за огромната отговорност на УС, имайки предвид състоянието на БНТ. По отношение на договора проф. Владков няма забележки – договорът е институционалната сламка.

Георги Лозанов внесе пояснение по повод изказванията за екипността, като неговото мнение е, че “екипността е хубаво понятие, но колегиалните органи не са екипи” - те изискват от всеки според собствената му позиция, по пътя на дебата и диалога да търси решение, в противен случай ще се създаде една пирамидална административна структура. Смесът е да се съберат хора, които имат своята професионална компетентност, твърда позиция и да не могат да бъдат ситуационно водени лесно в една или в друга посока.

По повод направеното допълнение от проф. Емил Владков, че сега в БНТ е необходима една структурна промяна, Маргарита Пешева отбеляза, че в медиата са извършвани безкрайни структурни и програмни промени, които са връщали БНТ назад, така че всяка структурна промяна следва да бъде добре мотивирана и обмислена.

Кирил Гоцев изложи своето виждане относно поставения въпрос за “гледаемостта” на БНТ. Както е известно, в другите държави рейтингът на обществената телевизия почти винаги е много по-нисък от рейтингите на другите телевизии, защото изпълнявайки обществена задача, невинаги тя е интересна на този, който плаща. “Фабриката за илюзии трябва да се затвори и да се отвори фабриката за реалностите”, смята той. В момента, при разработването на бюджета, указанията от МФ са за свиване на разбивките на бюджета, а не за тяхното разширяване.. Производството на собствена програма е скъпоструващо, но тъкмо тя дава “обществеността” на телевизията. При положение, че не са налице толкова средства за нейното производство, не могат да бъдат задоволени обществените интереси. Насоката, в която ще се работи е по програмите на сателитния канал, по който ще “вървят” именно така липсващите културни прояви. Във връзка с отправената забележка относно съдържанието на новините по БНТ, журналистите решават кое носи обществения интерес и какво да залегне в емисиите.

Мария Стефанова предложи на вниманието на членовете на СЕМ и на членовете на УС на БНТ корекциите, които тя е направила при стилистичната редакция на текстовете в отделните точки на договора за възлагане на управление на УС на БНТ.

Окончателният текст на договора бе приет и след оформянето му членовете на УС на БНТ подписаха - всеки член на УС на БНТ подписа индивидуален договор за управление на БНТ, а от страна на СЕМ договорите бяха подписани от Председателя – доц. Маргарита Пешева. Подписът на Председателя на СЕМ е поставен и на всяка страница от всеки един договор.

ПО ТОЧКА “ВТОРА”

Маргарита Пешева изложи съдържанието на изказването на Виза Недялкова, поканена да участва в шоуто на Слави Трифонов, излъчено на 27.03.2002 г. по “Би

Ти Ви”. Тя, както и целия СЕМ са положили много усилия да се постигне съгласие с “Радио НЕТ”, да се прояви разбиране към една млада частна радиостанция, независимо, че е изтекла една година от издаване на нейната лицензия и тъй като са направени нарушения в притежаваната от тях лицензия, е организирана срещата със Съвета, за да се постигне диалог и съгласие за промени в основни характеристики в програмната им лицензия, при това, само в усилване на уникалния им формат. Случилото се в шоуто на Слави Трифонов е голям прецедент – г-жа Виза Недялкова е казала пред близо три милиона аудитория, че “Радио НЕТ” се излъчва още в шест града, а всеизвестно е, че “Радио НЕТ” има лицензия само за гр. София. Г-жа Недялкова е имала предвид едно съвместно предаване, което правят с “Джаз ФМ”. Г-жа Пешева информира СЕМ, че при обсъждането на казуси предния ден с присъствието на Георги Лозанов и началниците на отделите “Радио-“ и “Телевизионен мониторинг” е разгледана хипотезата за съвместното предаване, което могат да правят две радиостанции, двама оператора или две медии и след продължително обсъждане се е стигнало до идеята, че съвместно предаване може да има, тъй като няма легална дефиниция, която да определя неговия времеви обхват, като основната идея от проведеното обсъждане на казусите е, че при стриктно спазване на формата и програмните характеристики, заложи в лицензиите на двете медии, може да съществува съвместно предаване, защото това е вход на надзора към либералния пазар, че пазарът има много трудности, че трябва да се развива, че надзорът не бива да спъва пазара, а да бъде в услуга на пазара. Това е смисълът на надзора – да се накарат операторите да спазват закона, а не да им се гласува имуществена санкция. От тази гледна точка, много интересно е протекло обсъждането на казуса относно съвместно предаване и Съветът е изразил съгласие то да се прави. В същото време, при положение, че медийният надзор е толерантен към операторите, дали и операторите са толерантни към надзора? Поводът за този въпрос е публикуваната реклама в пресата на “Радио НЕТ”, според която няма съвместно предаване на “Джаз ФМ” и на “Радио НЕТ”, а има излъчване на “Радио НЕТ” по “омнибуса на далекосъобщителната лицензия на “Джаз ФМ”, което е принципно нарушение на ЗРТ. От тази гледна точка г-жа Пешева е напълно съгласна с доц. Лозанов, че това е незначително нарушение на закона. В тази връзка предложението на Маргарита Пешева е отдел “Радиомониторинг” да направи проверка, да изиска касети и, когато е готов с доклад, да се изпрати писмо до “Радио НЕТ”, с което да бъдат поканени на среща със СЕМ. Тя е “за” и ще отстоява позицията за съвместните предавания, като либерален подход на медийния надзор, т.е. отделните частни радио- и телевизионни оператори могат да правят съвместно предаване, но това означава джинглите на двамата оператори да се появяват в него. В конкретния случай това не е спазено, следователно не става въпрос за съвместно предаване, защото съвместно предаване означава общ творчески ресурс. Маргарита Пешева ще предложи на следващото заседание на Съвета да се обсъди отново този казус, защото това означава, че надзорът не е цензор, не изпълнява поръчки, а позволява на пазара да се реструктурира и развива.

Мария Стефанова припомни, че по време на срещата с ръководството на “Радио НЕТ” тя е запитала за намерения за съвместни предавания и информацията, която е получила е била за намерения за такива предавания с “Радио Спорт”.

Потвърждавайки казаното от Маргарита Пешева тя припомни, че, когато са водени първите разговори за “Радио НЕТ” и Лилия Райчева е сезирала СЕМ, е взето решение за мониторинг на “Радио НЕТ”, независимо, че е ново в софийския ефир, и тогава към протокола от заседанието са приложени и изрезки от вестници с реклама на честотите на “Радио НЕТ” в страната. Това означава, че проблемът е стар и в духа на диалога, който СЕМ е заявил, че иска да води с “Радио НЕТ”, ръководството на радиото е уверило, че са спрени излъчванията в страната. Сега отново се появява сигнал, че тези излъчвания продължават и това е изказано от Виза Недялкова. Г-жа Стефанова твърдо отстоява позицията, че след като има един закон, независимо дали е добър или лош, той трябва да се спазва и, когато е налице нарушението му, това не означава, че СЕМ трябва да наложи най-строгата санкция, но трябва да бъдат предприети съответните мерки. Мария Стефанова ще настоява за такъв подход на Съвета, ако бъде установено нарушение, след мониторинга, след разговорите, които СЕМ ще проведе с “Радио НЕТ”, тъй като смята, че тъкмо тази е функцията на Съвета, като надзорен орган. В противен случай не може да се говори за някаква регулация.

Край на заседанието 16,00 часа. .

Приложени документи към Протокол № 36:

1. Писмено предложение от доц. Маргарита Пешева, доц. Георги Лозанов, Райчо Райков за свикване на извънредно заседание на СЕМ, което ще се проведе на 28.03.2002 г. с вх. № 18-00-12 от 27.03.2002 г.
2. Договор за възлагане на управление на членовете на УС на БНТ .

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева	.....	Георги Лозанов	.....
Лилия Райчева	.....	Мария Стефанова	.....
Райчо Райков	.....	Стефан Димитров	.....
Тома Иванов	.....	Юлиана Тончева	.....
Маргарита Пешева	.....		
Председател	.....		